

8. Oberdorfer, E., 1962. Pflanzensoziologische Exkursionsflora für Süddeutschland. 2. Aufl. 987 p. Stuttgart.
9. Ooststroom, S. J. van, & Th. J. Reichgelt, 1965. Nieuwe vondsten van zeldzame planten in Nederland, hoofdzakelijk in 1964. *Gorteria* 2, 9, p. 109-119 en 120.
10. Ploeg, D. T. E. van der, 1964. Enkele floristische aanwinsten voor de zuidwesthoek van Friesland. *Gorteria* 2, p. 61-63.
11. *Prodromus Florae Batavae* I, ed. alt. 1040 p. Nijmegen 1904.
12. Sougnez, N. & P. Limbourg, 1963. Les herbages de la Famenne et de la Fagne. *Bull. Inst. Agron. et Stations d. Recherches Gembloux*, 31, p. 359-413.
13. Tüxen, R. & V. Westhoff, 1963. *Saginetea maritimae*, eine Gesellschaftsgruppe im wechsellinialen Grenzbereich der europäischen Meeresküsten. *Mitt. flor.-soz. Arbeitsgem. N.F.* 10, p. 116-129.
14. Weevers, Th., 1940. De flora van Goeree en Overflakkee dynamisch beschouwd. *Ned. Kruidk. Arch.* 50, p. 285-354.
15. Westhoff, V., 1958. Verspreidingsoecologisch onderzoek van zeldzame planten. *D.L.N.* 61, p. 193-202.
16. Westhoff, V. & C. G. van Leeuwen, 1960. Is het waterlepelje (*Ludwigia palustris*) een oorspronkelijk inheemse soort? *D.L.N.* 63, p. 8-16.
17. Westhoff, V. & C. G. van Leeuwen, 1962. *Catapodium marinum* (L.) Hubbard, *Scirpus planifolius* Grimm en *Trifolium micranthum* Viv. op Goeree. *Gorteria* 1, 5, p. 33-38.
18. Westhoff, V., C. G. van Leeuwen & M. J. Adriani, 1961. Enkele aspecten van vegetatie en bodem der duinen van Goeree, in het bijzonder de contactgordels tussen zout en zoet milieu. *Jaarboek 1961, Wetenschappelijk Genootschap voor Goeree-Overflakkee*, p. 47-92.

De betekenis van Thijssse

A. L. J. SUNIER.

Voor de meeste jongeren moet het wel moeilijk zijn te begrijpen wat „Heimans en Thijssse” betekend hebben voor velen en speciaal voor biologen van mijn generatie. Toen ik geboren werd was Thijssse 21 jaar oud en was het 27 jaar geleden dat Darwin's *Origin of Species* het licht zag en de wereld in beroering bracht. Aan de Universiteit te Leiden ging ik in 1904 studeren in de Plant- en Dierkunde. De te Leiden onderwezen „zoölogie” bestond toen vooral of vrijwel uitsluitend uit vergelijkende histologie en vergelijkende anatomie met daarnaast systematiek in grote trekken en wat embryologie. Het leren kennen van levende dieren (en planten) werd aan ons zelf overgelaten. Dit bracht mee dat bv. een zoöloog, door het microscoop, een platworm aan een dwarsdoor-

sneede onmiddellijk als zodanig herkende, maar dat hij een levende, langs de glazen zijwand van een aquarium voortglijdende platworm gewaarwordend, bv. een prachtige, melkwitte *Dendrocoelum lacteum*, zo doorzichtig, dat men het sterk vertakte darmkanaal van buitenaf kan bewonderen, uitriep: „hé! wat is dat voor een dier?” Welk een geluk dus voor hen, die niet alleen zoölogie „studeerden”, maar die ook gehoorzaamden aan een innerlijke drang te toeven in de „vrije natuur”, in de wereld van bloemen en planten, vogels en insecten en al wat daar meer „in het wild” leeft, dat juist in die tijd de invloed van „Heimans en Thijssse” zich deed gelden. De Levende Natuur was begonnen te verschijnen in 1896, de onvolprezen zes boekjes „Van vlinders, bloemen en vo-

gels" kwamen uit tussen 1894 en 1902, het prachtige boek van Thijssse, *Het Vogeljaar*, zag het licht in 1904. Reeds in 1901 was het *Wandelboekje* uitgekomen en in 1906 verscheen het eerste *Verkadealbum* (*Lente*) van Thijssse.

Heeft men ooit voldoende beseft hoe met dit alles Heimans en Thijssse een prestatie geleverd hebben, waarmede, nergens ter wereld, iets, op dit gebied tot stand gebracht, vergeleken kan worden?

Het lijkt mij dat het zeer bijzondere van Thijssse daarin gelegen is, dat hij in zich verenigde de mentaliteit van de dichter en van de natuurwetenschappelijk geschoolde waarnemer. Dat Thijssse voortreffelijke waarnemingen op het gebied der natuurlijke historie verricht heeft, weet iedereen. Maar bij dit werk vond hij waarheid, verkreeg hij kennis, inzicht, dat is alles „schoonheid". En hij werd, als elke

kunstenaar, die schoonheid zoekt en vindt, van binnen uit gedrongen die schoonheid op pakkende wijze uit te dragen aan anderen.

Heimans is ons vroeg ontvallen. Thijssse is bij ons gebleven tot in zijn 80ste levensjaar. Wij, die hem niet alleen gekend hebben, maar die ook, op het voor ons juiste ogenblik, zo onnoemelijk veel van hem mochten ontvangen, kunnen niet nalaten te getuigen dat hij, in zijn tijd, tot de meest betekenenenden en meest begaafden behoord heeft, die duizenden de weg naar veel menselijk geluk gewezen heeft. Naar het geluk, dat wij zo vaak buiten, in „de vrije natuur" beleefden, bij het ontmoeten van een tevoren nog nimmer tegengekomen plant, insect of vogel, bij het waarnemen van iets uit het zo belangwekkende leven van plant of dier.

Dertig jaar zweefvliegenonderzoek

W. J. KABOS.

De Zweefvliegen, maar ook andere Diptera, hebben altijd Thijssse's bijzondere belangstelling gehad, vooral om hun relaties met planten. In vele van zijn publikaties komt dit duidelijk naar voren en in de *Flora van Heimans en Thijssse* staat nog altijd een plaat met een aantal bloembezoekende Syrphiden, door Thijssse getekend.

Mijn belangstelling voor de studie van de Diptera was echter niet in de eerste plaats door Thijssse gewekt, doch door Prof. de Meijere, Nederlands grootste dipteroloog, die van de inlandse Diptera en dus ook van de zweefvliegen een grote standaardcollectie had bijeengebracht, welke zich

thans in het Zoölogisch Museum te Amsterdam bevindt.

Bij de jongeren bestond in die tijd overigens maar heel weinig belangstelling voor onze Tweevleugelige insecten, en toen ik dertig jaar geleden met Thijssse persoonlijk kennis maakte, straalden zijn ogen dan ook van genoegen, dat hier een „jonge dipteroloog" voor hem zat. Hij vroeg mij voor *De Levende Natuur* een groot artikel met een determineertabel over de zweefvliegen te schrijven. Ik kreeg daarbij veel hulp van hem; van groot nut was ook het standaardwerk van Verrall, dat ik van hem mocht lenen.

De tabel verscheen in *De Levende Na-*